

No
37

**KESERÜ ILONA (1933)
IDÉZETEK
KORNISSNAK, 1990**

1. Keserü Ilona, 1967.
Fotó: Karff István
Magyar Nemzeti Galéria Adattár

KESERŐ ILONA (1933)

Idézetek Kornissnak | Quotes for Korniss, 1990

Olaj, vászon, varrás | Oil, canvas, sewing, 120 x 120 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Keserű

Jelezve hátoldalon | Signed on the reverse: Keserű. Idézetek Kornissnak 1990 őszi

ÉLETMŰJEGYZÉK-SZÁM | OEUVRE CATALOGUE NR.: IKI.1990.1091

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

- || Ilona Keserű „Wejzzenie w czas”. Węgierski Instytut Kultury, Warszawa (Varsó), 1992. december 10.
- || Festmények 1980-tól. Városi Művészeti Múzeum, Győr, 2001. május 19.
- || Régi és új képek. Keserű Ilona kiállítása.
- || MEO – Kortárs Művészeti Gyűjtemény kiállítóterme, Budapest, 2004. január 10. – február 29.
- || A független festmény. Mű-Terem Galéria – Virág Judit, Budapest, 2007. március 17. – április 7.
- || Nudelma László gyűjteménye.
- || Kieselbach Galéria és Aukciós ház, Budapest, 2011. szeptember 21. – október 21.
- || Színe-java. Válogatás Ilona Keserű Ilona életművéből.
- || Zsolnay Negyed – Pécsi Galéria m21, Pécs, 2016. március 11. – május 18.

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:

- || Tisztelet Korniss Dezsőnek. Bok Imre, Hencze Tamás, Keserű Ilona, Klimó Károly, Nádler István, Nagy Katalin, Tót Endre.
- || Budapest: Fészek Művészklub, 1990. december 4. – 1991. január 4. [Kat. szám nélkül (13.)]
- || Keserű Ilona festőművész kiállítása.
- || Szombathelyi Képtár, Szombathely, 1993. július 15. – augusztus 22. [Kat. 42.]
- || Pillantás az Időbe / A glimpse into Time. Kiadó: Keserű Ilona. [Bevezető: Mezei Árpád.
- || Budapest: Színyei Szalon, 1999. november 18. – december 8. [Kat. szám nélkül]
- || Áttűnések. Művészet Malom, Szentendre, 1999. szeptember 3 – 26.
- || Kat. szerk.: Bodonyi Emőke. Szentendre: Dunaparti Művelődési Ház, 1999. [Kat. szám nélkül]
- || Közélet. Gubanc. Áramlás. Oknyomozás Ilona Keserű Ilona munkásságában.
- || Szerk.: Baksa-Sóos Vera. Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum, 2004.
- || [Kat. szám nélkül 50.] Kiállítás: 2004. március 18. – május 2.
- || Ilona Keserű Ilona: Festészetről, zenéről.
- || In: *Magyar zene és kép. Zene, ritmus, hangzás, kép, fotó, látvány*
- || Szerk.: Kieselbach Tamás. Corvina Kiadó, Budapest, 2007. 193.
- || Ilona Keserű Ilona művek / works, 1982-2008. Szerk.: Aknai Katalin.
- || Debrecen: MÓDEM Debreceni Közhasznú Társaság, 2009. [Kat. 181. o. és hátsó előzőklapon]
- || Kiállítás: Képerdő. Ilona Keserű Ilona művei 1982-2008.
- || MÓDEM Modern és Kortárs Művészeti Központ, Debrecen, 2008. november 22. – 2009. március 1.
- || Válogatás Nudelma László gyűjteményéből. Kortárs és klasszikus. Kiállítás és vásár.
- || A katalógust összeállította Nudelma László. Szerkesztő: Nudelma László, Kolozsváry Marianna.
- || Budapest: Nudelma Numismatica, 2022. 123.
- || Kiállítás: Art and antique Budapest, Bálna, Budapest, 2022. március 3-6.

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

- || Frank János: Tisztelet Korniss Dezsőnek. In: *Élet és Irodalom* 1991. január 4., 13.
- || Németh Lajos: Tisztelet Korniss Dezsőnek.
- || (Elhangzott a Fészek Klub kiállításának megnyitásán 1990. november 30-án.)
- || In: *Új Művészet* 1991/5., 13.
- || P. Szabó Ernő: Formaünnep magyar trikolórral.
- || Kornissról Tamási Claudiáig – Nudelma László gyűjteménye a Kieselbach Galériában.
- || In: *Pannon Tükör* 2011/11-12., 101.
- || Ilona Keserű Ilona. Önerejű képek / Self-powered works. Catalogue raisonné, 2. 1981-2000.
- || Szerk.: Borus Judit, Budapest: Kisterem, 2020. 264.

Kezdő ár | Starting price: 40 000 000 Ft / 101 266 EUR

Becsérték: 60 000 000 – 80 000 000 Ft

Estimate: 151 899 – 202 532 EUR

KESERÜ ILONA (1933) Idézetek Kornissnak ! Quotes for Korniss, 1990

2. Keserü Ilona és Martyn Ferenc a Budapesti Történeli Múzeumban rendezett Martyn-kiállításon, 1978. Fotó: Nádor Katalin

Keserü Ilona *Idézetek Kornissnak* (1990) műve konkrét esemény, mégpedig az akkor alig hat éve elhunyt címszereplő tiszteletére rendezett kiállítás kapcsán született, ahol – másik – képzőművész egy-egy ugyancsak friss festményével együtt – bemutatásra került.¹ A hatvanas évek közepétől a formálódó, ún. „Iparterv-generáció” tagjai közül többen felvették a kapcsolatot a magyar avantgárd idősebb, még aktív (de a tárlatokon ki nem állítható) tagjaival. Így különféle csoportosulások jelentek meg Bálint Endre, Gyarmathy Tihamér, Kassák Lajos, Korniss Dezső, Lossonczy Tamás és Veszelszky Béla körül. A fiatalok tájékozódási pontokat kerestek, és felfedezték, hogy az idősebb mesterekkel való kapcsolatfelvétel a kényszerűen megszokott avantgárd hagyomány és egyben

a kultúra folytonosságának a záloga lehet. *„Azt hiszem, hogy élvezte egyébként a későn megérkező népszerűségét, és már csak ezért is, meg hogy pátolja a mulasztottakat, sokakat pártolt. Keserü Ilona például egy ideig rendszeresen járt a műtermébe (a Belgrádrakpart, ahol Ilona lakott, közel volt a Malinár utcához), majdnem, hogy formálisan is »magántanítványa« volt”* – írja Kornissról Pernecky Géza.² A „szentendrei programot” tovább vivő és megvalósító Kornisson kívül, Keserü másik fontos mestere Martyn Ferenc volt. Ő az első élő festő, akivel – már a pályára lépés biztos tudatában – a tizenhárom éves Keserü találkozott. Az ő művein szocializálódott, tőle tanulta meg az alapokat: a rajz vagy a megfigyelés, a dolgoknak szentelt koncentrált figyelem fontosságát; a figuratív-non-figuratív

3. Korniss Dezső műtermében, Szentendre, 1975 nyár. Fotó: Matti Koskela. Forrás: Keserü Ilona/ikeseru.org

4. A szentendrei régi művésztelep kertje, 1975 nyár. Forrás: Keserü Ilona/ikeseru.org

ellentétpár mesterkéltségét; az organikus formák szeretetét; tárgy és vízió, anyag és forma szerves kapcsolatát.³ Érdekes, hogy Martyn az 1965-ös számozott gesztusképekig érzi a rokonságot vagy tud azonosulni tanítványának művészetével, vagyis a Keserü munkásságában bekövetkező újabb fordulatig. (Mindezek ellenére Martyn a későbbiekben több kiállítását megnyitotta.) Kornissal Keserü a halvanas évek végétől került szoros szakmai kapcsolatba, 1979-től 1983-ig pedig műteremszomszédok voltak Szentendrén a Régi Művésztelepen. Időle tanulta és lesle el a színek szeretetét, a specifikusabb technikai eljárásokat; a festő és anyag(a) viszonyának jelentőségét; a dinamikus gesztusok vagy a népművészeti motívumok beemelését, illetve azok képalkotói módszerre változtatását. Ugyanakkor a különbségek is megmutatkoznak

kettejük művésze között. Így Keserűnél az egykori ornamentális folklór elem jelle egyszerűsítőnk, ritmikus variálása pedig új asszociációkat hoz létre. Keserü kevés ún. hommage-képet készített, ritkán adózott más festők vagy művészek előtt, épp ezért a kivételek annál fontosabbak: El Greco, Diego Velázquez, Giorgio de Chirico, a magyarok közül pedig Martyn, Vasarely, Korniss (valamint Ottlik Géza és Weöres Sándor). Emellett Keserűnél a nyolcvanas évek derekától jelenik meg explicit az (ön) idézés mint képalkotói módszer. *„Kutatom saját, elmúlt évtizedeimet. Régen eltüntetett, átfestett, csak fotón, dián megmaradt képek gyötrőnek, hogy lessem meg őket újra, még az is lehet, hogy két lehetőség közül akkor rosszul választottam, és az átfestéssel megsemmisített kép jelentene*

a ma is érvényes folytatási lehetőséget. Esztétikai mércéimet megtagadó, felülró gesztusok és anyagkezelési módok kerülnek a képekre, ezeket jédten, de örömmel fogadom sajátomná. Önmagamtól is szabadá válok A feldúlt lélekállapot folyamatossá válik” – írja erről a művész.⁴ Ennél fogva nem csoda, ha Frank János az *Idézetek Kornissnak* című festményt is önéletrajznak tartja.⁵ A képen Keserü tíz különböző műfajú, formavilágú, színű kompozícióit (pl. *Ezüstös kép, Nagy vidám, Álombéli tér, Nyolcvanas kép, Szinoszlop*) eleveníti fel újra (ld. *Szél szekenciák 1. és 2.*). Oly módon, hogy a fehérre lekent vászonra fehér cérnával rávarrta a megfestett, kiragadott, kivágott képelemeket, ezzel egyszerre hangsúlyozva együttállásukat és elkülönülésüket is.

FÖLDES LÉNA

1 Tisztelet Korniss Dezsőnek, Fészek Klub, Budapest, 1990. december 4. – 1991. január 4. A kiállításon részt vett: Bak Imre, Hencze Tamás, Keserü Ilona, Klimó Károly, Nádler István és Tót Endre, valamint Nagy Ildikó gobelinművész.
2 Pernecky Géza: Produktivitásra itélve? Az Iparterv-csoport és ami utána következett Magyarországon 1. rész. In: *Balkon* 1996/1-2., 11.
3 erről ld. Keserü Ilona: Tanulás közben – inasévek In: *Élet és Irodalom* 2007. augusztus 17.
4 Ld. <https://www.ikeseru.org/hun/tevekenysegek/irasok.html?article=30>
5 Frank János: Tisztelet Korniss Dezsőnek. In: *Élet és Irodalom* 1991. január 4., 13.

